

Πρώτο πλάνο

3

Η Ουκρανή Ντιάνα Τιστσένκο (πάνω) και η Ρωσίδα Αλένα Μπάεβα (κάτω), κορυφαίες βιολονίστριες θα εμφανιστούν μαζί το Σάββατο σε συναυλία στο Πολιτιστικό Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου Κρήτης

Στιγμιότυπο από την παράσταση του Εθνικού Θεάτρου «Αυτόχειρ!» του Νικολάι Ερντμαν, που παρουσιάζεται σε σκηνοθεσία Γιώργου Παπαγεωργίου, στο κτίριο Rex - Σκηνή «Μαρίκα Κοτοπούλη»

Ο Τσαϊκόφσκι που δεν ακυρώθηκε

Οι συναυλίες και παραστάσεις ρώσων δημιουργών ή καλλιτεχνών που συνεχίζονται κανονικά στην Ελλάδα σε πείσμα του τεχνητού ολόγκαν περί ακύρωσης του ρωσικού πολιτισμού που εξαπλώθηκε κυρίως στα social media

ΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΑΣ ΜΑΡΙΝΟΥ

Ολα ξεκίνησαν την 1η Μαρτίου. Η ανακοίνωση της υπουργού Πολιτισμού Λίνας Μενδώνη για την αναστολή οποιασδήποτε υλοποίησης, συνεργασίας, προγραμματισμού ή σύζτησης εκδηλώσεων με κρατικούς ρωσικούς πολιτιστικούς οργανισμούς προκάλεσε τις μάλλον αναμενόμενες αντιδράσεις (κυρίως στα social media). Ως ένα σημείο ψυχραιμες εκτιμήσεις διατύπωσαν και καλλιτέχνες, πολιτικοί και αρθρογράφοι για το εύρος στο οποίο μπορεί να φτάσουν οι «προσωρινοί φραγμοί» ενώ μια ευρωπαϊκή χώρα βομβαρδίζεται από τη Ρωσία. Από εκείνο το σημείο κι έπειτα, όμως, ξεκίνησε το τεχνητό κατασκευασμα περί ακύρωσης του Τσαϊκόφσκι και του ρωσικού πολιτισμού. Αφορμή: η ακύρωση της μετάδοσης της «Λίμνης των κύκνων» στο Μέγαρο Μουσικής από τα Μπαλέτα Μπασιό.

Ανατρέχοντας, ωστόσο, κανείς στον προγραμματισμό αρκετών δημόσιων ελληνικών

πολιτιστικών φορέων, θα εντοπίσει πολλούς εκπροσώπους της ρωσικής πολιτιστικής βιομηχανίας, κλασικούς ή σύγχρονους. Ήδη την απαρμόλλη δεξιοτεχνία της έδειξε την προηγούμενη εβδομάδα η Γουλιέλμα Αβντέεβα. Η δημοφιλής ρωσίδα πιανίστρια έδωσε μια καθλωπική ερμηνεία στη «Ραψωδία πάνω σ' ένα θέμα του Παγκανίν» του Σεργκέι Ραχμάνινοφ και μάλιστα ευρισκόμενη υπό έντονη συναισθηματική φόρτιση λόγω της εισβολής στην Ουκρανία, όταν εμφανίστηκε μαζί με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Στο τέλος της συναυλίας θέλησε να μοιραστεί με το κοινό, μάλιστα, ένα κομμάτι του ουκρανού συνθέτη Βαλεντίν Σιλβέστροφ, ο οποίος εκδιώχθηκε από το σπίτι του στο Κίεβο στην έναρξη του πολέμου, αλλά ευτυχώς πλέον βρίσκεται ασφαλής στη Γερμανία. Προλογίζοντας το «Bagatella» που γράφτηκε το 2005, η Αβντέεβα το αφιέρωσε στους φίλους της αλλά και σε όλους εκείνους που υποφέρουν στην Ουκρανία.

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ. Πολυαναμενόμενη, από την άλλη, είναι η συναυλία της Ελίζαμπετ Λεόνκαγια την 1η Απριλίου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ της Άνοιξης, η σημαντική σολίστ του πιάνου που γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Σοβιετική Ένωση (συγκεκριμένα στην Τιφλίδα της Γεωργίας) συμπτύσσεται με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών στη βραδιά με τίτλο «Φλόγα νεανική και ώριμη». Υπό τη διεύθυνση του καλλιτεχνικού διευθυντή της ΚΟΑ Λουκά Καρυπινού, η «Λιονταρίνα των πλίκτρων», όπως την αποκαλούν, θα παίζει μεταξύ άλλων έργα των Μπραμς και Σοστακόβιτς – να ένα ακόμη μεγάλο ρωσικό

όνομα. Μία μέρα νωρίτερα στο Μέγαρο οι γαλλίδες αδελφές Λαμπέκ θα παρουσιάσουν την «Ιεροτελεστία της άνοιξης» (εκδοχή για δύο πιάνο) του Γκκόρ Στραβίνσκι.

Η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών συνεχίζει κανονικά το φετινό της αφιέρωμα στον κορυφαίο ρώσο συνθέτη με αφορμή τη συμπλήρωση 50 χρόνων από τον θάνατό του. Ο σπουδαίος ρώσος συνθέτης, που γεννήθηκε το 1882 στα περίχωρα της Αγίας Πετρούπολης, επηρέασε βαθύτατα τη μουσική πρωτοπορία των πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα και συνέβαλε αποφασιστικά στις καλλιτεχνικές εξελίξεις του. Η προσωπική του διαδρομή πέρασε από πολλές φάσεις και κατάφερε αφομοιώνοντας κάθε φορά τα διαφορετικά στοιχεία της ρωσικής παράδοσης να τα υπολιάζει με προσωπικές νεωτερικές νότες. Με το τρίπτυχο «Από τη Ρωσία με αγάπη», «Η ιεροτελεστία της άνοιξης» και «Το τραγούδι του αποδониού» που γράφτηκαν για τα Ρωσικά Μπαλέτα, γνώρισε μεγάλη καταξίωση.

Το ερχόμενο Σάββατο, εξάλλου, δίνεται μια συναυλία με υψηλό συμβολισμό στο Πολιτιστικό Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου Κρήτης (21.00). Η Ουκρανή Ντιάνα Τιστσένκο και η Ρωσίδα Αλένα Μπάεβα, κορυφαίες βιολονίστριες, θα εμφανιστούν μαζί με τη λετονή βιολίστα Σάντα Βίζινη, τον ισπανινο-πορτογάλο τσελίστα Κιρλ Ζλότνικοφ και τον ουζμπεκιστανο-γερμανό πιανίστα Μιχαήλ Λίφτιτς. Όλοι συμμετέχουν αφιλοκερδώς, ενώ τα έσοδα που θα συγκεντρωθούν θα διατεθούν για τη στήριξη των θυμάτων στην Ουκρανία.

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ. Από την περασμένη εβδομάδα, στη σκηνή «Μαρίκα Κοτοπούλη» του Εθνικού Θεάτρου, στο κτίριο Rex, ανε-

βαίνει ο «Αυτόχειρ!» του Νικολάι Ερντμαν. Ο Γιώργος Παπαγεωργίου σκηνοθετεί ένα έργο που θίγει την κοινωνική υποκρισία και τους σαρωτικούς μηχανισμούς επιβολής εξουσίας στο άτομο. Αν και πρόκειται για μια καθαρά μιμική κωμωδία, στην πραγματικότητα αποτελεί το καταραμένο έργο του Ερντμαν αφού απαγορεύτηκε από το σταλινικό καθεστώς το 1932. Ο ίδιος ο σοβιετικός δημιουργός πλήρωσε με μακροχρόνια εξορία στη Σιβηρία τη συγγραφή του «Αυτόχειρα», ενώ το κείμενό του παρέμεινε σχεδόν άδραστο στη Ρωσία έως το 1987.

Στην GNO TV, την ψηφιακή πλατφόρμα της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, μπορεί να δει το κοινό δωρεάν έως τις 30 Απριλίου τη μουσική παράσταση «Η αρκούδα και ο βαρύτενος σε άλλους πλανήτες». Πρόκειται για ένα πρωτότυπο μουσικό παραμύθι για τη διαφορετικότητα. Stop motion animation και σύγχρονες μελωδίες φτιάχνουν ένα μαγικό δάσος ήχων και εικόνων, εμπνευσμένων από το έργο της Σοφία Γκουμπάινοβιτς «Μουσικά παιχνίδια». Η γεννημένη στο Κριστόπολ το 1931, επί Σοβιετικής Ένωσης συνθέτρια σήμερα θεωρείται από τις σημαντικότερες μουσικούς του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα.

Η ΜΕΤ. Την ίδια ώρα, η Μητροπολιτική Όπερα της Νέας Υόρκης, που πρωτοστάτησε στο μοϊκοκράτισμα των ρωσικών κρατικών καλλιτεχνικών οργανισμών, συνεχίζει τις παραστάσεις της με σημαντικά ρωσικά έργα. Έτσι, την περασμένη Παρασκευή έκανε πρεμιέρα η όπερα «Ευγένιος Ονέγκιν» του Τσαϊκόφσκι, έχοντας στο κοστ της λυρικούς τραγουδιστές τόσο από την Ουκρανία όσο και τη Ρωσία μεταξύ άλλων. Στο συνεχιζόταν η προσέλευση στην όπερα, λίγα μέτρα πριν κάτω η Φιλαρμονική της Νέας Υόρκης έπαιξε μελωδίες του Σοστακόβιτς στον δρόμο. Την ερχόμενη εβδομάδα, άλλωστε, ο συγκεκριμένος οργανισμός θα δώσει τρεις συναυλίες με έργα των Ραχμάνινοφ, Προκόφιεφ και Ρίμσκι - Κόρσακοφ. Είναι μάλλον η καλύτερη απάντηση στον Βλαντίμιρ Πούτιν που είπε πως «τα ονόματα Τσαϊκόφσκι, Σοστακόβιτς και Ραχμάνινοφ έχουν αφαιρεθεί από το παγκόσμιο ρεπερτόριο».

Η Μητροπολιτική Όπερα της Νέας Υόρκης που πρωτοστάτησε στο μοϊκοκράτισμα των ρωσικών κρατικών καλλιτεχνικών οργανισμών συνεχίζει τις παραστάσεις της με σημαντικά ρωσικά έργα